

Қазақстан Республикасындағы инфляция

Релиздың күні: 01.03.2023

Келесі релиздің күні: 03.04.2023

[1. Негізгі сәттер](#)

[2. Инфляция динамикасы](#)

[3. Инфляцияның жылдық деңгейіне салым](#)

[4. Глоссарий](#)

[5. Әдіснамалық түсініктемелер](#)

[6. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер](#)

[7. Пайдалы сілтемелер](#)

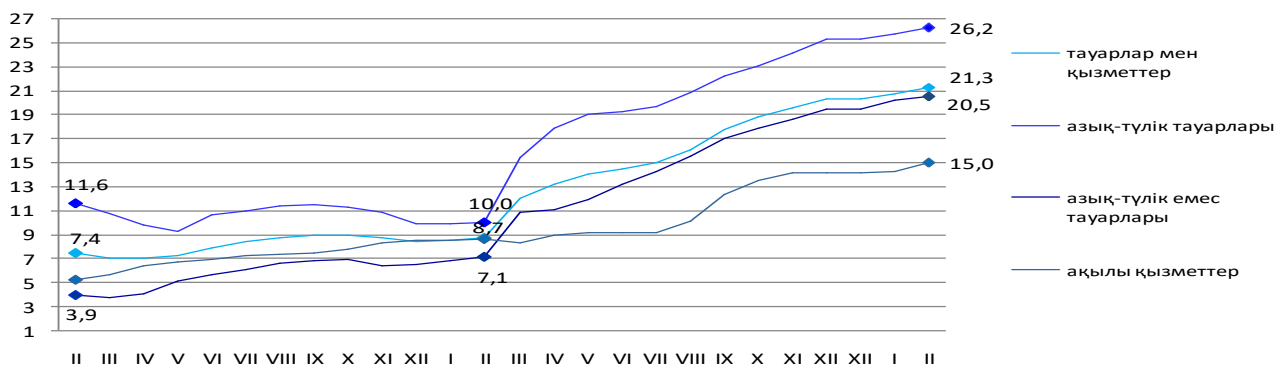
1. Негізгі сәттер

2023 жылғы ақпанда Қазақстан Республикасындағы инфляция бір жылда 21,3% құрады және 0,6% жылдамдады (2023 жылғы қаңтарда – 20,7%).

Баға азық-түлік тауарларға бір жылда – 26,2% (2023 жылғы қаңтарда – 25,7%), азық-түлік емес тауарларға – 20,5% (2023 жылғы қаңтарда – 20,2%), ақылы қызметтерге 15% (2023 жылғы қаңтарда – 14,2%) өсті.

Инфляция бір айда 1,3% құрады, бұл соңғы 5 жылда инфляция деңгейінен жоғары.

1-сурет. 2021-2023 жылдардағы Қазақстан Республикасындағы жылдық инфляция.

2. Инфляция динамикасы

Өткен жылғы ақпанмен салыстырғанда бағаның өсуі пиязға – 105%, қиярға – 56,8%, қантқа – 55%, консервіленген сүтке – 49,1%, күрішке – 44,9%, банандарға – 44,5%, макарон өнімдеріне – 41,1%, ұнға – 40,2%, сұлы жармасына, қаймаққа – 39,1%-дан, арпа жармасына – 38,9%, тоқаш және ұннан дайындалатын өнімдерге – 36,7%, минералды суға – 36,6%, тұздалған майшабаққа 36,5% белгіленді. Бағаның төмендеуі қырыққабатқа 30,1% байқалды.

Баға деңгейі кеңсе тауарларға – 71,8%, жуғыш және тазалағыш құралдарға – 53,9%, жеке қолданылатын тауарларға – 40,5%, жиһаз және үйге қажетті заттарға – 28,9%, құрылыс материалдарға – 25,5%, ыдысқа – 23%, тұрмыс құралдарына – 21,7%, киім және аяқ киімге 18,7% өсті. Дизель отыны 16,2% қымбаттады.

Тұрғын үйді жалға алу 33,7% өсті. Баға қоғамдық тамақтандыру қызметтеріне – 24,7%, кешенді демалу ұйымдарына – 22,9%, денсаулық сақтау қызметтеріне – 19,5%, шаштараздар мен жеке қызмет көрсету орындары қызметтеріне – 18,5%, санаторийлер қызметтеріне 16,7%,

білім беру қызметтеріне – 15,8%, қонақ үйлер қызметтеріне – 14,5% жоғарылады. Жолаушылар әуе көлігі қызметтері – 37,8%, темір жол көлігі қызметтері 26,6% қымбаттады.

Тарифтер қоқыс шығаруға – 22,8%, тұрғын үйді күтіп ұстауға – 19,9%, орталықтан жылытуға – 9,1%, электр энергиясына – 7,9%, ыстық суға 7,2% өсті.

Өңірлер бөлінісінде 2023 жылғы ақпанда жылдық мәнде орташа республикалық деңгейден асатын инфляцияның ең жоғары деңгейі Маңғыстау облысында (25,1%), Астана қаласында (23,5%), Ақмола облысында (22,4%), Солтүстік Қазақстан (22,1%), Қостанай, Павлодар (21,7%-дан), Ұлытау (21,6%), Түркістан және Ақтөбе (21,5%-дан) облыстарында қалыптасты.

1-кесте. Өңірлерде ақпан айындағы жылдық инфляция, %

	2023	2022	2021
Қазақстан Республикасы	21,3	8,7	7,4
Абай	20,7	...	...
Ақмола	22,4	9,3	7,4
Ақтөбе	21,5	9,0	7,4
Алматы	19,3	8,4	7,2
Атыра	20,3	8,5	7,3
Батыс Қазақстан	20,9	8,7	7,2
Жамбыл	20,8	8,1	7,1
Жетісу	21,1	...	...
Қарағанды	21,3	9,2	7,8
Қостанай	21,7	8,5	7,2
Қызылорда	20,8	8,3	7,3
Маңғыстау	25,1	8,7	8,8
Павлодар	21,7	8,5	7,6
Солтүстік Қазақстан	22,1	8,5	7,3
Түркістан	21,5	9,2	7,4
Ұлытау	21,6	...	...
Шығыс Қазақстан	20,9	9,2	7,4
Астана қаласы	23,5	8,9	7,1
Алматы қаласы	20,7	8,5	7,3
Шымкент қаласы	20,8	8,5	7,1

Динамикалық кестелер:

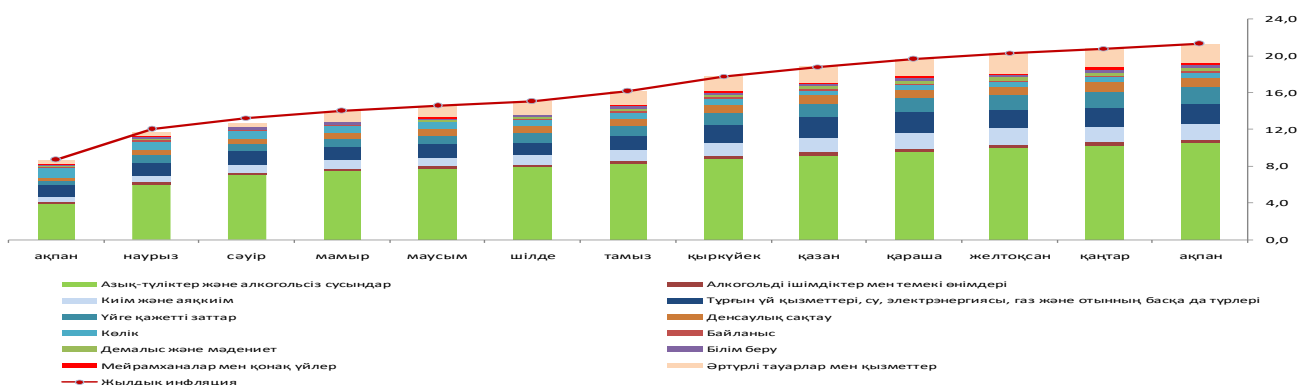
[1. 2000-2022 жылдардағы Қазақстан Республикасы бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтеріне бағалар мен тарифтер индексі](#)

[2. 2000-2022 жылдардағы өңірлер бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтеріне бағалар мен тарифтер индексі](#)

3. Инфляцияның жылдық деңгейіне салым

Инфляцияның жылдық деңгейіне ең үлкен үлес қосқан азық-түлік және алкогольсіз сусындар (10,5 пайыздық тармақ), тұрғын үй қызметтері (2,2 пайыздық тармақ), әртүрлі тауарлар мен қызметтер (2 пайыздық тармақ), киім және аяқ киім, үйге қажетті заттар (1,7 пайыздық тармақтан).

2-сурет. 2022 жылғы ақпанмен мен 2023 жылғы ақпан аралығында Қазақстан Республикасындағы инфляциясына тауарлардың негізгі топтарының үлесі.

Өткен жылда баға нан өнімдері мен жармаларға – 34%, ет және ет өнімдеріне 16,8% жоғарылады және инфляцияға 2,4 және 2 пайыздық тармаққа негізгі үлес қосты. Жылдық инфляцияға, жемістер мен көкөністер 24,1% қымбаттауы 1,5 пайыздық тармаққа, сүт өнімдері (32,8%) – 1,2 пайыздық тармаққа, қант (55%) - 0,5 пайыздық тармаққа үлес қосты.

ТКШ қызметтері бір жылда 17,2% қымбаттады және олардың инфляцияға үлесі 2,2 пайыздық тармақты құрады. 2023 жылғы ақпанда тұрғын үйді жалға алу өткен жылғы ақпанмен салыстырғанда 33,7% жоғары болды және жылдық инфляцияға 0,8 пайыздық тармақ, тұрғын үй-жайларды жөндеу және қызмет көрсету бойынша қызметтер (17,9%) – 0,5 пайыздық тармақ үлес қосты.

2-кесте. 2023 жылғы ақпандағы Қазақстан Республикасында жылдық инфляцияға жекелеген құрамдас бөліктерінің үлесі

Тауарлар мен қызметтер	Өсу қарқыны	Баға өсіміне салым
Азық-түлік тауарлар	26,2	10,860
Нан өнімдері мен жармалар	34,0	2,402
Ет және ет өнімдері	16,8	2,022
Сүт өнімдері	32,8	1,222
Жұмыртқа	28,7	0,323
Май және тоң май	22,7	0,515
Жемістер мен көкөністер	24,1	1,489
Қант	55,0	0,474
Алкогольсіз сусындар	26,8	0,576
Азық-түлік емес тауарлар	20,5	6,135
Киім	17,8	1,132
Аяқ киім	20,5	0,605
Жұғыш заттар	53,9	0,815
Бензин	0,0	-0,001
Жеке қолдану тауарлар	40,5	1,190
Ақылы қызметтер	15,0	4,253
Тұрғын үй қызметтері, су, электрэнергиясы, газ және отынның басқа да түрлері	17,2	2,215
тұрғын үйді күтіп ұстауға төлем	19,9	0,181
тұрғын үйді жалға алу	33,7	0,835
тұрғын үй жайларды жөндеу және қызмет көрсету	22,7	0,543
суық су	3,5	0,019
ысты су	7,2	0,028
қоқыс шығару	22,8	0,065
суды бұру	6,8	0,016
электрэнергия	7,9	0,182
Газ	0,9	0,012
тарату желілері арқылы тасымалданатын газ	0,6	0,007
сұйытылған	2,0	0,005
орталықтан жылыту	9,1	0,112
қатты отын	12,4	0,209
домофон	6,8	0,013

Бір айда баға деңгейі азық-түлік тауарларға 1,5%, ақылы қызметтерге – 1,3%, азық-түлік емес тауарларға – 0,8% өсті.

3-кесте. Бір айдағы инфляция, %

	Ақпан			
	тауарлар мен қызметтер	азық-түлік тауарлар	азық-түлік емес тауарлар	ақылы қызметтер
2018	0,7	0,8	0,5	0,7
2019	0,3	1,5	0,3	-1,3
2020	0,6	0,9	0,5	0,5
2021	0,7	1,1	0,4	0,3
2022	0,8	1,2	0,5	0,6
2023	1,3	1,5	0,8	1,3

Динамикалық кесте:

[2000-2023 жылдар аралығында Қазақстан Республикасы бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтерінің бағалары мен тарифтерінің индексі ай сайын](#)

4. Глоссарий

Инфляция – бұл халық жеке тұтыну үшін сатып алатын тауарлар мен қызметтердің белгіленген тізіміне бағаның орташа деңгейінің уақыт бойынша өзгеруін сипаттайтын көрсеткіш.

Салым – көрсеткіш бойынша пайыздық өзгерістің инфляцияның жалпы мәніне әсер ету шамасы.

5. Әдіснамалық түсініктемелер

Инфляция деңгейін сипаттайтын тұтыну бағаларының индексі халық жеке тұтыну үшін сатып алатын тауарлар мен қызметтерге бағаның жалпы деңгейінің уақыт бойынша өзгеруін көрсетеді.

Тұтыну бағаларының индексін есептеу екі көзден алынған ақпарат негізінде жүргізіледі:

- осы мақсаттар үшін арнайы іріктелген сауда нүктелерінде және қызмет көрсету орындарында оларды тікелей тіркеу арқылы жиналған бағалардың өзгеруі туралы деректер;
- халықтың нақты тұтыну шығыстарының құрылымы бөлігінде үй шаруашылықтарын зерттеу материалдары.

Бағалардың өзгеруі туралы ақпарат жинау қалалар мен аудан орталықтарының іріктемелі тобы бойынша, барлық облыс орталықтарында, республикалық маңызы бар қалаларда және астанада жүзеге асырылады. Сауда және қызмет көрсету саласының базалық кәсіпорындарын таңдау жергілікті жерлерде жүзеге асырылады. Зерттеуге әртүрлі сауда жағдайлары бар және жаппай сұранысқа ие тауарларды (қызметтерді) үнемі өткізетін кәсіпорындар ұсынылуы үшін сауданың және ақылы қызметтердің барлық түрлерінің объектілері іріктеледі.

Тұтыну бағаларын байқау және ТБИ есептеу үшін тауарлар мен қызметтер жиынтығы Қазақстанның барлық өңірлері үшін олардың бірыңғай іріктемесін білдіреді. Тауарлар мен қызметтердің тізімі 508 позициядан тұрады, оған халықтың тұтынуында ең көп үлес салмағын алатын ең өкілді түрлер кіреді.

Бағалар туралы ақпарат жинауды баға тіркеушілері тауарды (көрсетілетін қызметті) өткізу орындарында тікелей жүргізеді. Тексеру жүргізілген күні төленген тауарлардың бағасы, салықтарды қоса алғанда, бірақ оларды жеткізгені үшін қосымша алымдарды қоспағанда тіркеледі.

6. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер

[Тұтыну бағаларының индексі және туынды көрсеткіштер](#)

[Қазақстан Республикасындағы жекелеген тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің бөлшек сауда бағалары](#)

[Қазақстан Республикасындағы әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына баға индексі және орташа бағалар](#)

7. Пайдалы сілтемелер

[Тұтыну бағаларының индексін құру әдістемесі \(ТБИ\)](#)

[ТБИ есептеу үшін өлшеу сызбасы](#)

["Тұтыну тауарлары мен ақылы қызметтердің бағаларын тіркеу дәптері" Ц-101 нысаны](#)

[Тұтыну бағаларының индексі, сапа бойынша есеп, 2021ж.](#)

[Тұтыну бағаларының индексі, "Талдау" ақпараттық-талдау жүйесі](#)

www.new.stat.gov.kz/ Экономика/ Баға статистикасы

Шығаруға жауапты: Баға статистикасы департаменті	Департамент директоры: Қ. Жақыпбекұлы Тел. +7 7172 749057	Орындаушы: Д. Көбегенова Тел. +7 7172 749776 E-mail: d.kobegenova@aspire.gov.kz	Мекен-жай: 010000, Астана қаласы Мәңгілік ел даңғылы, 8 Министрліктер үйі, 4 кіреберіс